

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

Şcoală de agricultură românească.

Secţiunea „economică“ a *Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român* în şedinţa sa ținută în Sibiu la 19 Februarie n. 1902 a decis a iniția înființarea unei școale agronomice românești.

Nu se poate închipui o idee mai fericită ca aceasta pentru poporul nostru. După-ce Asociațiunea prin inter-natul înființat pentru școala civilă de fete din Sibiu s'au achitat de o datori-nță de primul ordin tot așa i-se cu-venea să se intereseze și de soarta tinerimei doritoare a propăși pe calea economică.

Temelia, isvorul și ocupațiunea marelui majorității a neamului nostru este plugăria. Românul este din moși, stră-moși agricultor. Agriculturii se cuvine deci a-i da în prima linie o atențiune deosebită. Prin înființarea unei școli de agricultură cu program potrivit tre-buințelor noastre s'ar umplea un mare gol în progresul nostru economic. Avem, ce este drept, mai multe școli de agricultură în patria noastră, ele însă nu se potrivesc spiritului și trebu-ințelor noastre și nu sunt destul de practice pentru a pune în lucrare în-vățăturile dobândite în ele.

Nouă ne trebuie o școală pentru un mic proprietar de pământ, căci prea puțini sau putem zice aproape de loc nu avem proprietari mari. Mica proprietate însă nu ocupă pe posesorul său în tot cursul anului așa, că el este o mare parte din an lipsit de muncă. Trebuie deci a învăța pe fiitorul eco-nom și la lucrări ce stau mai aproape de agricultură adecă la vr-o meserie

ce o poate ușor exercita în mediul în care trăește.

Suntem de părere ca școala ce este în vedere a se înființa să cu-prindă în programul său și meseriile ce stau în strânsă legătură cu agricul-tura și obiectele ei.

Vecinul nostru Regat România a înțeles de mult acest adevăr și în școalele ei practice de agricultură au introdus deja de vr-o 10 ani acest sis-tem de învățământ combinat, ca elevii să fie instruiți nu numai în ale agri-culturii, ci și în meserii unde în lunile de eamnă când lucrările la câmp ince-tează sunt ocupați în atelierele de fe-rărie, lemnărie, căruțarie etc. Expe-riența a dovedit marele folos ce aduce acest mod de instrucțiune, dovadă că și vecina ei Bulgaria tot astfel, și-au în-tocmit școalele de agricultură ca o ino-vațiune unică în felul ei în organizarea acestor fel de școli.

Recomandăm aceste rînduri aten-țiunii celor în drept pentru înființarea unei școli de agricultură din partea Asociațiunii și promitem a mai reveni asupra acestei chestiuni de mare impor-tanță pentru cultura poporului nostru.

Tovărășii pentru comerț cu ouă.

În comerț ca și în toate cele-lalte ramuri ale activității noastre pe terenul economic tovarășii joacă un mare rol, resfrângându-și binefacerile lor în mod vădit asupra celor care o alcătuiesc. Prin ele cumpărătorii capătă marfă mai efînă ear' vînzătorii o dau pentru un preț relativ mai ridicat. În amîndouă cazuri facem economie în cheltuelile de transport și avem pe de-o parte siguranță de a primi o marfă mai bună ear pe de alta parte, ca vînzători, avem doritori de a cum-

păra siguri și pe prețuri stabilite dinainte.

Tovărășiile pentru cumpărare sau vînzare sunt foarte multe după natura mărfi de vîndut sau cumpărat. Toate însă au acelaș temei și organizațiunea lor este aproape uniformă.

Deoarece ni-s'au prezentat din publicul nostru cetitor dorința de a funda tovarășii pentru comerț cu ouă suntem gata a le da după științele noastre îndrumările necesare pentru alcătuirea lor.

Prima condițiune în acest scop este de a ne asigura de un număr hotărit de ouă *proaspete*, care să pot preda la termene determinate dinainte. Insistăm asupra condițiunii ca ouăle să fie *proaspete*, căci unul singur dintr'un transport fiind dovedit de stricat ne poate răpi încrederea cumpărătorilor și prin urmare perdem clientela. A doua condițiune este a ne pune în legătură cu comercianții din centrele mai mari de comerț, cum ar fi bună oară din capitala noastră Budapesta, care să obligă a ne primi ouăle după prețul determinat dinainte, pentru diferite ano-timpuri ale anului.

O deosebită îngrijire trebuie să dăm împachetării ouălor pentru trans-port. Ele se pun în lădițe de lemn de regulă câte 12 duzine adecă 144 bucăți așezate în pleavă, pae, fîn etc. așa ca să nu fie expuse a se sparge ușor. Pentru transporturi mai lungi când ouăle sunt destinate a se exporta în țeri streine ca Germania, Anglia ect. această împachetare se va face cu o îngrijire deosebită și în mod special.

Ce privește administrațiunea ace-s-tei întreprinderi ea se bazează pe prin-cipiile obicinuite ale tovarășiiilor și în special se cere aci a se păzi cîntea de a da totdeauna ouă proaspete, uni-forme în mărime și la termene fixate.

Câștigul material nu este neînsemnat dacă se poate face pe o scară mai întinsă. Pentru un număr mai restrâns de ouă nu se plătește a face încercări de asemenea fel.

DIN LUME

Chestia oretană.

Guvernatorul Cretei, prințul George, a plecat din Creta spre a lua parte la sărbătorile de încoronare din Londra. Prințul va face visita și la alte curți europene. Din pricina aceasta în cercurile politice turcești s'a iscat o îngrijire oare-care, cu toate că să zice, că prințul de astădată nu va pune pe tapet chestia anectării insulei Creta.

Anglia și pacea.

Zilele trecute s'a dat în colonia Cap un ordin, prin care se dispune, că trupele coloniale rămân concentrate încă pe timp de trei luni. Se vede deci, că guvernul nu e încă sigur de pace în Atrica-de-sud. De altminterlea și acum se mai întâmplă ciocniri între trupe engleze și mici cete de Buri, care nu vor să știe de pace.

Advocatul poporului.

Fiecare societate la formarea ei trebuie să ceară întărirea statutelor sale dela respectivul ministru competent prin vice-comitele comitatens. La cerere se acud

F O I T Ă

Istoria unui tablou.

(Urmare și fine.)

Dar răul numai se începea. După sosirea noastră mulțime de prietini începură a ne face vizite. Obiceiu foarte rău, dar cum dracul să-l înlături?

Ei bine, zicea nevasta mea plângând, nu vîd tabloul șezînd cu spatele, dar să vezi că afurisiții de oaspeți de alta nimic nu vorbesc decât de dînsul dela început până la sfîrșit l...

Admiratorii tabloului s'ar fi putut împărți în trei părți. Unii spuneau că zugrăveala nu le plăcea de loc, alții cum poate suferi o asemenea porcărie în camera sa, și al treilea că tabloul e foarte de spirit, și mult timp o fi întrebuițat pictorul până ce a ajuns la asemenea măiestrie. „Ce bine e făcută codița la porcul cel bălan! Ea priviți ce fizionomie rea are măcelarul ăsta, cum e de blîndă fața Fiului regăsit!“ Tot asemenea năzdrăvenii trebuia să asculte

statutele și anume dacă voim a le așterne ministru de interne în trei exemplare, ear' dacă le trimitem la alt ministru, în patru exemplare, și afară de acestea protocolul ședinței gen. în extras; rugarea o subscrie președintele, statutele președintele și notarul, ear' extrasul protocolului îl subscrie numai notarul. (Ord. ministr. de interne Nr. 388 din 1875 și cel din 2 Maiu Nr. 1508 anul 1875).

*

Pentru împedecarea pierderii dreptului de cetățean al Ungariei acela care a petrecut mai mult de zece ani pe pământ străin, însinuzeze la vice-comitele locului nașterii sale, cumcă voește a-și ținea dreptul de Cetățean și mai departe și în intervalul celor zece ani înoiascăși pașaportul, sau dela consulatul țerii A.-Ungară care locuiește pe pământ strein ceară-și bilet că unde-i este s'au i-se află ubicațiunea, sau să se scrie în matricula consulatului; dacă nu va indeplini acestea respectivul de bunăsamă după petrecerea alor zece ani afară de patriei, își va perde dreptul de cetățean al Ungariei. (Art de lege 1879 §. 31).

DIVERSE

Despre împedecarea roirii. Până acum stuparii nostri atunci se bucurau, când aveau mai mulți roi. Prin roirea de repetite ori a unui stup însă să slăbește foarte mult și roii rămân slabi de tot; de aceea împedecarea roirii este chiar folositoare. Aceasta o facem în modul următor: După ce roiul eșit îl luăm din locul unde sau așezat în coșniță, îl ducem în sara acelei zile, în stupină și-l punem în locul stupului dela care a eșit, ear stupul se așează întralt loc. Prin aceasta procedură roiul se face

beata Cornelia, stînd de politeță, ore întregi, dinaintea tabloului, fiindcă categoria a treia era cea mai număroasă.

Sara nevasta mea era obosită și spunea:

— Afurisit tablou, am să înnebunesc, a trebuit mai toată ziua să admir împreună cu vizitatorii mei opera lui Silberstein!

Însă pe lume toate au sfîrșit! După vr'o săptămână lumea a început a ne uita și noi puteam mai liniștiți acum să nu mai privim pe „Fiul regăsit“.

Intr'o zi, pe când nevasta mea lipsea de-a casă, eu am trimis după vr'o câțiva lucrători, și cu ajutorul lor am transportat tabloul din camera Corneliei în camera de mîncare. Sara venind mătușica și negăsind pe „Fiul pierdut“, s'a întristat, dar n'a zis nimica. — Dragă mătușico, o măguleam eu, vezi aici unde sta tabloul, nu e destulă lumină, și pe urmă subiectul lui este așa ca tocmai bun pentru a-l privi șezînd la masă. — Bătrîna n'a zis nimica și se părea foarte întristată. — Dragă mătușică, ziceam eu, acum îmi venise o idee, „dragă mătușico“ am invitat pe băieții din școala normală unde dau lecțiuni de desemn ca să le arăt tip de desemn duhovnicesc, prin urmare a trebuit

moștenitor locului unde s'a crescut, ear' stupului i-se dă altul. În ziua următoare albinele bătrîne fiind dedate la locul unde este roiul vor veni și vor intra în coșnița roiului, alăturîndu-se și dînele la roi. Prin aceasta schimbare se împedecă roiul al treilea. Albinele rămase cu stupul cu grabă vor crește puii rămași în desvoltare.

Albinele din acest stup câteva zile nu vor sbura din coșniță, până ce nu vor crește puii din celule, pentru aceea să ne îngrijim se aibe apă necesară și dacă timpul este urît să se și nutrească câteva zile. Prin aceasta procedură nici decât nu ne putem teme, că stupul va fi slab, căci deși are albine puține, totus are pui în desvoltare, în cât peste puține zile va venii în rînd și va fi stup puternic. Dacă un stup așa tractat totuș ar roi, dela acest roi care este al treilea, prindem matca și cu dînsa puține albine și pregătăm un roi de rezervă; albinele celelalte se vor întoarce în coșniță la stup.

Mai putem împedeca roirea și așa observînd, că stupul care a roit odată se pregătește de nou pentru roire, atunci coșnița acestui stup se schimbă cu alta mai slabă. Prin asemenea procedură se pot ajuta și stupii mai slabi. În fine împedecarea roirii se mai poate face și prin alungarea albinelor, dela stupul mai puternic, la altul mai slab. Prin ridicarea coșniței roirea nu se împedecă. Prin împedecarea roirii e drept că nu vom avea roi mulți, însă câți vom avea vor fi puternici și cu albine multe. Schimbarea coșnițelor să se facă totdeauna între coșnițele de una și aceeași formă.

*

In contra vermilor din rane. Animalele de casă adeseori sunt expuse vermilor, cari se ivesc în scurt în ori-ce rană cauzată pe corpul bietului animal. Țerării

să întinz tabloul aici în camera asta, mai spațioasă.

Ultimul argument se părea că a satisfăcut-o.

A doua zi, ca să nu rămân mincinos, a trebuit ca băieții din clasa a IV se fie poștiți.

Mătușica curioasă a vedea ce impresiune va face „Fiul regăsit“ venise și dînsa.

După dulceață și bomboane, le-am spus la urmă:

— Acum să trecem în camera de mîncare, unde 'ți vedea și un tablou în stil bisericesc.

Simțeam cum mă înroșesc, dar mătușica mă privea și trebuia să arăt băieților afurisitul de tablou.

Intrarăm cu toții în odaie. Tabloul bine iluminat se putea admira în toată splendoarea lui.

— Vedeți, Domnilor, am început eu, subiectul e luat diintr'o narațiune a lui Isus Christos.

În mijloc vedeți pe fiu, palid de foame, întorcîndu-se acasă la părinți, cari de bucurie au făcut un banchet; la o parte vedeți cum un om hrănește porcii cu roșcove,

noștri știu multe farmece și descânțece, cu care vor se alunge vermi din rană. Acelea însă rămân după zicală: leacul fie ori nu fie, numai plata să se știe!

Eată însă leacul sigur: Să se cumpere din farmacie creolină; aceasta să se amestece cu ulei de lemn și să se ungi cu ajutorul unei pene rana atăcată de vermi. Dacă rana e într'un loc de așa, unde se poate aplica o legătură bună, să se astupe rana cu lut muiat și să se lege cu cârpă bine, ca să nu poată intra aerul. În modul acesta pier vermi din lipsa de aer.

DE TOT FELUL

Pentru funari. Păstrarea funiilor. Se țin patru zile frânghiile în o soluțiune de 20 grame peatră vânăta la 1 litru de apă. După acest timp se scot frânghiile și după ce sau uscat bine se înmoaie din nou în o amestecătură de 100 grame săpun la un litru de apă. După acest procedeu cănepa nu putrezește și nici nu o roade șoarecii. Aceste frânghii fiind în modul acesta preparate nu pot fi întrebuințate pentru fântâni, peatra vânăta fiind otrăvitoare.

*

Pentru sugravi. Văpsirea scândurilor și zăplazurilor. Văpsindu-se scândurile, lemnele etc., firește că vor fi mai frumoase și mai trainice; dar vâpseaua să ia repede dacă nu se amestecă de fie care klg. de uloiu 12 grame de cauciuc topit în uloiu de petrol sau în benzină sau în esență de terebentină. Mai bine e însă a nu se face vâpseaua cu ulei, ci cu silicat de potasă. Pe lângă că lustrul va fi mai mare, trainic, va deveni și impermeabil (nepătrunzibil)

după spusele Sf. Scripturi, și pe urmă sensul tabloului este și alegoric... Eram roșu de rușine, simțeam însă privirea mătușichei.

Băeții tăceau. Însă după ce terminasem explicarea, toți simțiau că trebuia să spuie ceva.

Un băiat, care se distingea în clasă, care în totdeauna tăcea și era religios la culme, bătând în postul cel mare în fiecare zi câte 200 plocoane, acum pentru prima oară în toată cunoștința noastră a întrebă: — Ași voi se știu, Domnule profesor, ce fel de porci sunt aici desemnați, ai noștri sau cei din Ungaria? Cozile sunt prea scurte pentru ai noștri, prea lungi pentru cei ungurești!

Un ris înspăimântător, un ris cum pot ride numai tinerii, din toată inima, fără de a se gândi la ceva, a acoperit întrebările lui Ionescu. Mătușa stetea la o parte, și mai nu plângea de ciudă.

— Ce rîdeți, băeților, întrebarea tînerului a fost foarte naturală l...

Din partea mea eu gândesc că porcii zugrăviți aici sunt din neamul porcilor din orașele Sodoma și Gomora.

Acum ce s'a întâmplat, după talmă-

pentru apă și incombustibil, adevărat nu se aprinde.

*

Pentru cojocari. Un remediu bun contra molilor se prepară în modul următor; 20 gr. acid fenic pur, 10 gr. esență de girofle (oleum cariophyllorum). 10 grame de nitrobenzoe și 2½ gr. anilină se isoalvă în 1½ lit. alcool.

Medicul casei.

Nucul. Foloasele ce le putem avea dela nuc prin fructele lui sunt foarte însemnate; dar deși prin trunchiul lui circulă o sevă (suc) bogată în zahăr în urmarea care miezul nucilor e atât de bun și dulce, totuși funzele lui mari, cu miros pătrunzător, mai ales zdrobite între degete, au un gust amar și iute. Pe lângă aceea, că nucul ne dă o hrană bună, el ne mai dă și altceva și anume:

Doctorii contra hemoragiilor [scurgerilor de sânge], în contra riei, în contra scrofulelor, și în contra rănilor.

În contra hemoragiilor, zama de coaje de nucă este bună, căci este astrigentă; ea oprește scurgerea de sânge.

În contra riei, zama de coaje de trunchiu, de coaje verde de nucă și de foi, mai cu samă vetzi este bună. Cu aceasta zamă frecate bubele de rîe se omoară păianjenul sau sarcoptul, cu care vine în atingere zama, după ce buba s'a spart.

În contra scrofulelor, băile căldicele, în cari se toarnă și zamă de coji de nuc, au mare renume. O baie cu sare și foi de nuc fierte, este o doctorie puternică în contra scrofulelor.

cire, bătrânei e greu să-ți descriu. Pot să spui numai că mătușica n'a rămas până la sfîrșit, și mîniată a plecat acasă.

*

După examene, la începutul lui Iulie, am plecat cu nevasta la munte. Acolo liniștit și retras îmi continuam studiile. Într-o zi un prieten mă întâlnește cu gazeta în mână. — Ai cetit? mă întreabă.

— Ce? poate și-am cetit. Privește! În orașul P. eri sara s'a întâmplat un incendiu care a distrus mai multe case. Focul s'a început din locuința profesorului U., casa căruia a ars cu desăvîșire. Paguba s'a socotit ca la vr'o 50.000 de lei.

— Cornelio, gătește-te, plecăm. De ce? — mă întreabă nevasta mea, când eu cu gazeta în mână stăteam dinaintea ei. Au ars mai multe case între care și a noastră. Cornelia n'a zis nimica și a început a se pregăti de drum. Peste un ceas pleca trenul.

Înainte de plecare am primit dela un amic o telegramă: „Cu tot ajutorul pompierilor n'am putut scăpa din casa ta mai nimica. — Al tîu A.“

Amîndoi în tren eram triști. Tot ce aveam perdusem.

În contra rănilor de ori-ce fel, aceeași zamă este foarte bună; că omoară microbii și vermi.

O rană care s'ar acoperi cu o cârpă înmuiată în o asemenea zamă, nu se împute. Se afirmă, că acel miros iute, dar plăcut, ce respîndesc foile nucului în atmosferă, combate chiar puterea sîmînței de friguri.

Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânatele) prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sîmînța plantelor agricole și sîmînatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agric. în cazul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice).
6. Agrolgia (Cunoașterea pămînturilor agricole).

Prețul unei broșuri este 30 fileri [pentru România 50 bani].

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom“, la librăria W. Krafft în Sibiu și la administrația „Tribuna Poporului“ în Arad. Revînzătorilor se dă rabat potrivit.

AVIS.

Domnii restanțieri cu plata abonamentului sunt rugați a-și achita datoria pentru a nu fi siliți să le sistăm trimiterea mai departe a foii.

*

Tăceam. Dar de-odată Cornelia începu a ride cu hohot. — Dar ce ai de ești așa de veselă? o întrebai, gîndind că poate din nenorocire... e cam exaltată.

— În sfîrșit, am scăpat! a spus rîzînd.

— Dar de ce? spune-mi și mie!

— De tablou! De afurisitul de tablou! Nu e nici un rîu, în lume fără vre-un bine! a zis ea.

Pe la 9 ceasuri am ajuns acasă. La gară după telegrama mea mă aștepta A. cu mai mulți amici. Vorbirăm de nenorocirea ce mi s'a întâmplat. „Vedeți, spune un prieten, nu era chip să te apropii, casa era numai flacări, a ars tot, numai un lucru am putut scăpa, la care socot țineți mult. Pe când pomperii nu puteau face nimica, elevul tîu, știi, Ionescu, cu vr'o doi normaliști a pătruns în casă. Cu mare greutate a intrat în fosta ta odaie de mîncare, și pe fereastră a scos tabloul de pe pîretele din fund“.

Cornelia mai n'a leșinat. — Afurisiți porci, pesemne nici odată n'avem să scăpăm de dinșii! spunea ea mai plîngînd.

...Și de atunci, a sfîrșit prietenul meu, nu sufer dobitoace pe pînză.

V. Crăscu.

Lucrarea pământului.

(Reproducerea interzisă)

Planta numai atunci este în stare a lua nutriment din pământ, când el conține pe lângă *materiile nutritive* și o cantitate oare-care de *apă, aer și căldură*. Deosebit de aceasta este natural, că cu cât pământul va fi mai afânat (moale), cu atât rădăcinile plantelor se pot ramifica mai mult și se vor desvolta prin urmare mai bine. Pentru a înlesni intrarea aerului, a apei, căldurii și a rădăcinii plantelor în pământ, trebuie deci să-l supunem unor lucrări prin diferite instrumente agricole.

Aceste instrumente pot fi unele de *mână*, altele cari se pun în lucrare *prin ajutorul vitelor* noastre și în fine chiar și prin *puterea vaporilor*.

Despre *unelte de mână* pentru lucrarea pământurilor nu ne vom ocupa aci, interesând mai mult pe grădinari. Vom observa aci numai, că ele să fie fabricate din materialul cel mai bun și solid și pe lângă aceasta să fie cât se poate de ușoare.

Uneltele care se pun în lucrare cu ajutorul vitelor, au cea mai mare însemnătate pentru agricultor, deoarece cea mai mare parte a lucrărilor agricole se execută cu ele.

Aceste unelte sunt foarte multiple și cunoașterea lor este impusă fiecărui agricultor bun.

Vom descrie cele mai importante.

BCU Cluj / Central University

Plugul.

Acest instrument ocupă cel mai însemnat loc între toate uneltele agricole, trebuie deci cunoscut foarte de aproape.

Lucrarea plugului constă în a tăia fâșii de pământ, pe care le întoarce și le sfărîmă.

Părțile din care se compune sunt:

Ferul lung sau *cuțitul*, care taie brazda vertical; *ferul lat* sau *brăsdarul*, care taie brasda orizontal; *cormana* răstoarnă brasda și o culcă cu ajutorul brăsdarului în partea dreaptă a plugului; *plasul*, care este talpa plugului pe care alunecă înainte; *bârșa*, care împreună corpul plugului (brăsdarul și cormana) cu *grindeiul*, care la partea din dărăt poartă *coarnele plugului*, iar în partea dinainte zace pe *roțile*, de care se prind vitele ce trag plugul.

1. *Cuțitul* sau *ferul lung* taie fâșii de pământ în sens vertical. El nu poate lipsi când arăm în pământ tare, pe când într'un pământ bine lucrat și năsipos nu este neapărat de lipsă. De regulă se face din fer bătut și se înțepește pe partea stângă a grindeiului cu ajutorul unei veriște de fer și unei pene de fer sau de lemn.

Nu este iertat a așeza cuțitul la grindeiu, făcând o gaură prin el, căci prin aceasta se slăbește mult solidita-

tea grindeiului. Forma cuțitului este, după-cum îi spune numele, a unui cuțit. Vîrfurile de jos trebuie să stea cam 15 cm. departe și cu 2 degete mai sus decât vîrfurile brăsdarului. Cu cât cuțitul va forma cu grindeiul un unghiu mai ascuțit, cu atât va tăia mai ușor brasda.

Dacă însă pământul de arat va fi foarte buruenos, atunci ferul lung (cuțitul) trebuie așezat mai vertical, contrar buruenile se adună prea ușor în colțul ce formează cuțitul cu grindeiul și plugul se astupă împedcându-l în mersul său. Cuțitul se tocește foarte iute, de aceea trebuie înădedit și ascuțit foarte des și este bine a avea pe lângă fiecare plug și un cuțit de rezervă.

2. *Brăsdarul* sau *ferul lat* se face din fer de calitate cea mai bună, fontă (fer turnat) sau din oțel. Cel din urmă este cel mai bun, fiindcă se tocește puțin. Brăsdarul taie fâșia de pământ în sens orizontal și o ridică puțin, pentru a o preda cormanei, care o întoarce cu deservire. O deosebită atențiune trebuie să dăm vîrfurilor dela brăsdar și laturile, care taie brasda; ambele trebuie să fie bine ascuțite. Forma brăsdarului este diferită după sistemul plugului; el poate fi în forma triunghiului, rombului sau de forma cea mai obicinuită de trapezoid sau romboid. Vîrfurile brăsdarului trebuie totdeauna să stea într'o linie cu plasul, căci dacă este ridicat, atunci plugul caută a eși mereu afară, iar dacă vîrfurile este plecat în jos, el tinde a se afunda tot mai mult în pământ și merge deci sărînd.

3. *Cormana* întoarce și sfărîmă, adică mărunțește fâșia de pământ tăiată de cuțit și brăsdar.

Cu cât cormana este mai scurtă și mai puțin sucită, cu atât pământul se mărunțește mai bine, însă se întoarce mai puțin; din contră cu cât cormana va fi mai sucită și mai lungă, cu atât se întoarce brasda mai bine, însă se mărunțește mai puțin. Rămâne deci la voia fiecărui cultivator a-și alege plugul, care îi convine, după natura pământului.

Mai este de însemnat, că brăsdarul să fie astfel legat de cormana, încât linia de împreunare să nu formeze un unghiu, căci numai astfel va aluneca brasda de pe brăsdar pe cormana cu ușurință. Plugurile de lemn nu întrunesc această condițiune, căci cormana lor de lemn nu se poate suci ca la cele de fer.

4. *Plasul* sau talpa este baza plugului pe care alunecă corpul din dărăt al lui. La plugurile de lemn este făcut din lemn și se tocește prin urmare foarte iute. La plugurile de fer este foarte îngust și prin urmare și frecarea între plas și pământ este mai mică, deci plugul alunecă mai ușor.

5. *Bârșa* la plugurile de fer este făcută dintr'o singură bucată cu plasul. Pe ea se așează în partea de jos și înainte brăsdarul și poate avea diferite forme. În partea de sus se leagă fix cu grindeiul și în laturea dreaptă cu cormana.

La plugurile de lemn bârșa e făcută din lemn.

6. *Grindeiul* împreună toate părțile laolaltă. El poate fi de lemn sau de fer. În tot cazul trebuie să fie foarte solid ca să reziste ruperei. Dacă se face de lemn, vom alege stejar tinăr, frasin, carpin sau mesteacăn pentru fabricarea lui.

Grindeiurile de fer sunt de preferat celor de lemn. El trebuie să fie prevăzut cu un mecanism pentru a-l lungi sau scurta. Spre acest scop el poate avea în partea de dinainte mai multe găuri și cu ajutorul unui cuiu se prinde mai lung sau mai scurt de roțile sau cotiugă. Scopul pentru care lungim sau scuturăm grindeiul, este ca plugul să intre mai adânc sau mai superficial în pământ. Tot pentru acest scop multe pluguri de fer nu au acest mecanism, ci la roțile găsim un mijloc, prin care ridicăm sau slobozim capătul de dinainte a grindeiului. Cu cât vom lăsa grindeiul mai lung sau slobozim mai jos partea lui de dinainte, cu atât și virful brădarului se sloboade mai jos în pământ și arătura va deveni mai adâncă.

7. *Coarnele plugului* servesc pentru a cârmui plugul. Ele trebuie să fie astfel așezate, ca conducătorul să nu fie silit a umbla după plug cu un picior în brasă și cu altul pe deasupra, ci ca arătorul să fie silit a merge în brasă cu ambele picioare.

Coarnele pot fi simple sau duble. Unde pământul este tare sau plin de rădăcini și burueni, vom folosi pluguri cu coarne duble, căci arătorul conduce plugul cu amândouă mâinile, iar nu numai cu una ca la cele simple și este natural că vom desvolta mai multă putere în două mâini decât numai în una singură.

Coarnele pot fi de fer sau de lemn sau și combinate laolaltă. Ele se prind la partea posterioară a grindeiului.

8. *Cotiuga* (roțile) se construiește în diferite moduri. Cele mai simple constau dintr'o talpă ca de sanie, pe care se spriginește grindeiul în partea dinainte. Talpa aceasta de multe-ori este înlocuită cu o singură roată. În ambele cazuri plugul nu este stabil și conducătorul plugului este silit a ține din putere coarnele, ca plugul să stea orizontal.

Mai multă stabilitate ne oferă cotiuga, care constă din 2 roate așezate într'o osie, pe care zace grindeiul. Pentru-ca arătura să fie cea mai bună, corpul plugului trebuie să meargă orizontal. Această condițiune nu se îndeplinește dacă roatele cotiugei ar avea același diametru, fiindcă o roată mergând în brasă și cealaltă deasupra, osia pe care zace grindeiul ar sta înclinată spre brasă. Din acest motiv roata ce umblă în brasă trebuie să aibă un diametru mai mare ca de 2-ori adâncimea brăsei de cât cealaltă roată.

Unul și același plug face însă arături diferite de adânci, de aceea este mai favorabil a face roțile cotiugei de tot același diametru, însă vom îngriji ca roata din brasă să o putem slobozi atât de jos, sau cea deasupra să o putem ridica atât de sus, potrivit adâncimeii arăturii încât osia să stea totdeauna orizontal.

Tot la cotiugă se așază și mecanismul pentru a lărgi sau a stringe brăsa. Acest mecanism constă dintr'un arc sau semicerc de fer cu mai multe găuri, prin care cu ajutorul unui cuiu se poate mări sau micșora unghiul între osia cotiugei și cârligul de care trag vitele.

Dacă micșorăm unghiul pe partea dreaptă, adică despre brasă, plugul va tăia o fâșie mai lată. Din contră micșorând unghiul din partea stângă, brăsa va fi mai îngustă.

La unele cotinge, cum este la plugul Sack, mișcarea

aceasta se mai poate executa și pe puntea de fer, pe care zace corpul de dinainte a grindeiului. Pentru a afunzi brăsa, încă găsim de regulă la cotiugă mecanismul necesar fie prin lungirea grindeiului, fie prin slobozirea capătului dinainte a grindeiului.

La plugul Sack se ridică și se sloboade grindeiul cu ajutorul punții de care am vorbit mai sus și care se mișcă într'un cadru vertical.

Condițiunile ce trebuie să întrunească un plug bun sunt:

1. Să fie simplu, ușor, durabil și ușor de reparat.
2. Mersul lui să fie lin și sigur și să nu receară multă forță de tracțiune.
3. Să se poată regula după plac în scop de a ara mai adânc sau mai în față și în brăse mai late sau mai înguste.

Aici la noi excepționând plugurile vechi de lemn sunt răspândite foarte mult două sisteme de pluguri și anume plugul *Vidaci* și plugul *Sack*, numite astfel după numele fabricanților.

Ambele întrunesc condițiunile unui plug bun.

Plugul Vidaci are grindeiul de lemn, cormana sucită și lungă.

Afunzirea brăsei se face prin lungirea și scurtarea grindeiului; cotiuga este separată și de regulă nu se vinde cu plugul și se poate folosi ori-care alta.

Plugul Sack este de tot de fer și cormana mai sucită; afunzimea brăsei se face ridicând sau slobozind în jos capul dinainte a grindeiului. Are o construcție foarte solidă și se recomandă ori-cui. Are un mers lin și sigur și dacă este bine regulat și pământul curățit de rădăcini, merge în brasă singur.

Acest plug se mai numește și *plug universal*, fiindcă având accesoriile (părțile de ajutor) necesare, îl putem transforma în o mulțime de alte feluri de instrumente, precum: *prășitoare, mușuroitoare, plug pentru scos napi, cartofi* etc.

Plugul ca să meargă bine recere o forță de tracțiune cât se poate de uniformă (deopotrivă) și nu prea repede. Din această cauză este de preferat a întrebuița la arat boi, și nici decum cai. Din pasul ce fac boii rezultă, că împing jugul prin umerii lor deopotrivă, pe când calul la fiecare pas sare, prin urmare smuncește în ham de câte-ori pășește înainte.

Numărul vitelor ce punem la un plug variază după construcția plugului și după natura pământului și starea culturală a lui și în fine dela puterea vitelor.

Este de lipsă a învăța vitele să meargă și să întoarcă la brasă fără a fi conduse, astfel încât fiecare plug să nu receară un ajutor mai mare decât cel mult 2 oameni, adică unul care conduce plugul de coarne și cel mult un băiat, care mână vitele.

NOUȚĂȚI

Examenul la școala română din Orăștie sa ținut în 3/16 și 4/17 Iunie adică a 2-a și a 3-a zi de Rusalii sub conducerea P. O. Domn protopresbiter tractual Vasile Domșa. Examenul a fost bine cercetat atât de inteligența din Loc și jur cât și din partea părinților școlărilor care cu dor așteptau răspunsurile fiilor lor. Domnii învățători dela aceasta școală ca totdeauna așa și cu acest privilegiu a dovedit, prin sporul arătat, că sunt conștii de chemarea lor și-și cunosc spre deplin datorința ce sunt datori a o împlini față de neam, școală și biserică. După terminarea examenelor, imediat a urmat încheierea anului școlar, unde asemenea ni-sa dat privilegiu a asculta mai multe cântări frumoase și bine alese, care a fost executate de corul școlărilor în două și trei voci atât de bine încât cei prezenți au fost deplin satisfăcuți cu progresul ce l'a arătat elevii acestei școale și în studiul acesta. Printre cântări s'a întrețesut și declamat mai multe poezii asemenea din partea elevilor din clasa III și IV care a făcut ascultătorilor o plăcere deosebită. Terminându-se acestea a urmat cetirea calculilor și împărțirea premiilor. Premii s'a împărțit acelor elevi care s'a destins în studiu, cântări și lucru de mână.

Efeptuinduse încheierea solemnă a anului școlar în una din salele de învățământ unde a fost expuse și lucrurile de mână ale elevilor acestei școale, s'au putut vedea și în studiul acesta un progres destul de frumos, și numai bucura ne putem când vedem că fetițele noastre pot fi împărțite și pot face progres și în acest ram al științei, de care mai târziu ca mame vor avea mare lipsă și folos pentru familia sa de cea-ce a învățat la școală. Pentru încurajarea elevilor pe viitor și pentru a stărnii în ei dorul de învățatură, M. O. Doamna Victoria Dr. Erdelyi a donat două premii pentru cei mai zelosi elevi din anul acesta școlar, pentru care marimimos dar dl director ea exprimat mulțămire, ear' publicul asistent și-a exprimat mulțămirea s'a prin vii urări de să trăiască. În fine P. O. Domn protopop prin o vorbire potrivită mulțamește tuturor acelor care interesându-se de sortea școalelor noastre a luat parte la examene, mulțamind corpului învățătoresc pentru osteneala ce și-a dato îndecursul anului întru instruirea elevilor și le-a pus la inimă ca și pe viitor să se silească a instrua pentru viața practică; ear elevilor și fie totdeauna ascultători de părinți și mai marii lor, căci numa așa vor putea fi binecuvântați de D-zeu și iubiți de oameni. Dl Director mulțamește P. O. Domn protopresbiter în numele corpului învățătoresc pentru osteneala. tactul și dibăcia cu care a știut conduce și în acest an examenele dela acesta școală, pune mai departe la inima părinților ca să-și trimită copii la școală, ear elevilor să învețe, să-și dea silință, să iubească școala, căci așa numai vor putea fi oameni harnici și folositori națiunii și patriei; cu acestea declară anul școlar 1901—1902 de încheiat.

Neurolog. IOAN COCORĂ, par. gr.-or. român în Solcița, asesor consis. fost director executiv al inst. »Lucașfăruș« și membru în direcțiune, etc. etc., a răposat în 7 Iunie st. n. în etate de 64 ani.

— **GEORGE VINȚAN** răposat la 8 Iunie n. a. c., în etate de 67 ani, în Orăștie.

— **ÁKOSFALVI SZÉKELY SÁNDOR**, senator, răposat la 9 Iunie a. c., în Orăștie.

Fi-ele țărina ușoară și memoria binecuvântată!

— Subscriii cu inima frântă de durere facem cunoscută încetarea din viață a mult iubitei noastre soție, mamă, soră, mătușe și soacră **PARASCHIVA PETRUȚIU** născută **GREAVU**, care după grele și îndelungate suferințe și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului în 1/14 Iunie 1902, dimineața la 3 ore, în al 53-lea an al etății

Inmormântarea scumpei defuncte s'a făcut Luni a doua zi de Rusalii, în cimiterul bisericii celei mari din Seliște.

Fi-ei țărina ușoară și memoria în veci binecuvântată! Nicolae, ca soț; Maria, Paraschiva, Ana, Elie, Nicolae și Ioan, ca fii și fice; Nicolae, ca frate; nepoții și nepoatele; Nicolae, Ioan și Dumitru, ca gineri, precum și alte rudeni.

Presemne de erupțiuni vulcanice în Ungaria. Cu datul de 2 Iunie o telegramă din Bártfa spune, că muntele vulcanic Strázsa din comitatul Sáros, începe se funcționeze. Poporația din împrejurimea muntelui aude vuete în adincimea pământului. Apa din fântânile din satele Gergelylaka, Finta și Ternye a dispărut toată, dar' mai târziu s'a ivit de nou; era însă caldă ca de pe foc.

Cutremure. În Sicilia s'au simțit zilele trecute violente cutremure de pământ. Vulcanul Etna pare a-și reîncepe activitatea.

Hymen. Dl *Iosif Antone*, vigil de pădure își va sërba cununia cu dragălașa d-șoară *Sofia Ioanovici*, fca preotului gr.-orient. din Hărău, Duminecă în 22 Iunie n. a. c., în biserica gr.-or. din Hărău.

Să fie într'un cias cu noroc!

Incercare de sinucidere. Din M.-Sziget ni-se scrie cu datu 10/VI următoarele: Tinărul iurist român de aici I. M. azi înainte de prânz a încercat a se învenina la scâlzile de aici, dar ajutorul repetin al medicului din satul vecin l'a scăpat, și l'a dus în spitalul din oraș, unde acuma zace greu bolnav. Causa încercării de sinucidere nu se știe.

— **Sinucidere din dragoste.** În Viena tinera și frumoasa guvernată Maria Berger s'a sinucis în locuința unui locotenent pe care-l iubea, dar care nu o putea lua de soție. Casul face mare senzație din pricină, că în anul acesta Maria Berger e a doua fată care s'a sinucis pentru acel oficer.

— **Emigrare la Transvaal.** Mai mulți arhitecți și ingineri români din București au luat inițiativa să emigreze în Transvaal, unde după încetarea războiului anglo-bur se simte trebuințe de executarea a numeroase lucrări de căi ferate, clădiri administrative și altele.

— **Înghețată otrăvitoare.** Dela Arad se vesteste, că în o cafenea s'au ivit semne de otrăvire la vre-o cincizeci de persoane, cari au consumat cafe de gheață și înghețată. Toată noaptea au alergat medicii la acești pacienți. Protomedicul orășenesc a constatat că speciile folosite la înghețată au fost stricate și prin urmare înveninătoare.

Călimdarul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. 1 după Rusalii, ev. Mat., c. 10, g. 8, v. 1.

Dum.	9 P. Kiril Arh. Alex.	22 Paulin
Luni	10 M. Timoteiu	23 Etelrud
Marti	11 Ap. Vartol. și Varn.	24 Ioan Bot.
Merc.	12 P. Onufrie	25 Prosper
Joi	13 Maa. Acilina	26 Ieremia
Vineri	14 Prorocul Elisen	27 Ladislau
Sâmb.	15 Prorocul Amos	28 Leon

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 22 — 28 Iunie n.

23. Ciaki-Gârbău. Petriș.
24. Carțfalău. Mactalău. Racoșul-de-jos. Șeica-mică. Sighișoara. Turda. Vințul-de-jos.
25. S.-S.-Georgiu. Șimleul-Silvaniei.
26. Crișpatac.
27. Maroș-Chețe. Mercurea.
28. C.-Olafalău. Hadad. Rodna-veche.
29. Haroșerec. Mănăsturul-ung.

Cursul pieții din Budapesta

— în 10 Iunie 1902 n. —

	per 50 kgr.	
Grâu	cor. 9:05	până la 9:70
Săcară	7:35	7:45
Cucuruz	5:05	5:20
Ovės	7:15	7:50
Orz	6:—	6:20
Mazere	—	—
Fên	—	—
Slănină	57:50	56:50
Untură	—	65:—

Posta redacției.

Abon. 410. Vă recomandăm: „Cartea Stuparilor săteni de Romul Simu“. Prețul 70 fileri plus portul postal. O puteți comanda la librăria W. Krafft în Sibiiu.

Abon. 819. I. P. în M. V'am satisfăcut dorința în Nr. present.

Abon. 680. Pentru anul curent nu a-ți plătit nimica ca abonament.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Ioan Fleșeriu.**

Licitațiune minuendă.

Comitetul parochial din Ludești, (trac-tul Orăștiei) dă în întreprindere pe calea lici-tațiunii publice minuende, zidirea bisericii. Licitațiunea se va ținea în 16/29 Iunie.

Comuna bisericască, dă cărămida, peatra, nășipul, apa, lemnul trebuincios și țigla toate subtrase din preliminariul de spese de 10.479 cor. 34 fil., rămâne ca preț de stri-gare pentru efectuarea zidirii suma de 7673 cor. 34 fil., fiind întreprinzătorul îndatorat cu in-

treg lucrul conform planului și preliminariului aprobat de Veneratul Consistor archidieceșan la 14 Maiu 1902 Nr. 5119/B.

Planul și preliminariul de spese, cum și con-dițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria ofi-ciului parochial din Ludești.

Doritorii de-a întreprinde aceasta zidire, tre-bue se dovedească, că au licenție la astfel de între-prinderi și să depună un vadiu de 10%, în bani gata sau hârtii de valoare, cari rămân în casa bisericii până după colaudare prin un architect espert.

Ludești, la 5/18 Iunie 1902.

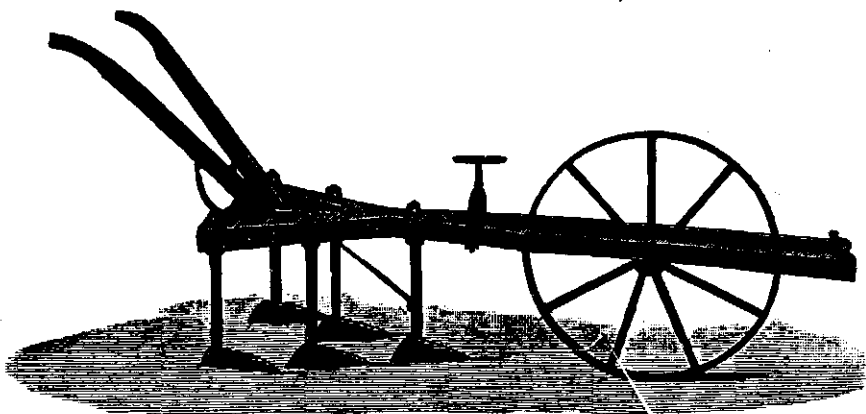
Pentru comitetul parochial:

Basilu Botean, paroch gr.or.

Pentru P. I. Economi!

Recomand pentru sămănăturile de primăvară

cele mai bune și de mine introduse în țară cu bun succes

Mașini de săpat și întors cucuruzul cu 3 și 5 sape.

Afară de acestea recomand **cele mai practice mașini de sămănat trifoiu și lucernă**, cu cari sămănând în șire deopotrivă, cruți foarte multă sēmēntă.

Andrieu Rieger

prima fabrică ardeleană de mașini agricole
și turnătorie de fer în Sibiu.

(47) 10—10

Fără concurență!

Cahale, Sobe și
— mașini de bucătărie
de Teracotă (lut)

foarte fin lucrate, lucii ca de porțelan,
durabile ca oțelul, vinde eftin
dela 50 coroane în sus

Fabrica de sobe de lut
din

Barul mare (p. u. Puj)

(66) în Transilvania 2—

Stefan Ioanovits,

Conducătorul fabricii.

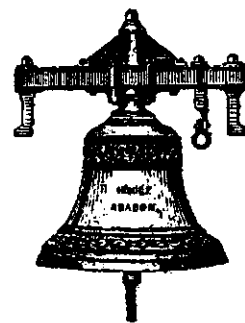
Comande se pot adresa și la donnul
Ioan Lăzăroiu comerciant în **Orăștie** care
mijlocește și efectuarea lor.

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de
pompe, arangeată cu motor de vapor,
ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai fa-vorabile condiții de plătire, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantagiul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceluiași clo-pot tare și cu sunct adânc, — se face o economie de 20—30%, la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învêrți și postamentele de fer, prin a căror întrebui-n-tare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se ciătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învêrți, cum și tur-narea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimit gratis. (15) 14—20

Recomand depoi-tul meu, aproape cel mai mare de

mașini de cusut,
de felurite sisteme, tocmite mai ales pen-tru broderia de artă cu prețuri foarte mo-derate, și la dorință, pe lângă plătire în rate ușoare.

Mașini vechi se primesc în schimb, ca plată pentru cele noue. (37) 11—

F. F. Widmann

prăvălie de modă, postav, lingherie, pânză
difertți articoli în Orăștie (Szászváros).

Kapranozai Mátyás

în Orăștie (Drumul țeri)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri
cară și recuisite economice,

primește tot felul de reparaturi ce taie în bransa aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele noue.

9— Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanță

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c.

Starea depunerilor : peste 2,000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5 1/2% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute **prin postă** se efectuesc cu **reîntoarcerea postei**.

(48) 11—

Direcțiunea.

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în

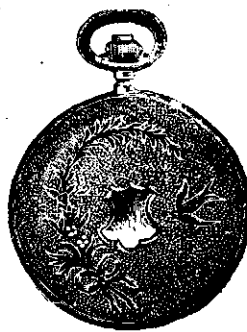
Transilvania

10—52 la (39)

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cîsnădiei Nr. 3

(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, pedoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

Moartea cloțanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloțani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capetă în pachete cu câte **30 or.** la farmacia: **N. Vlad** din **Orăștie**.

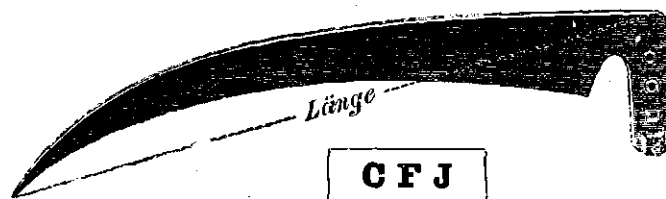
(71)

1—7

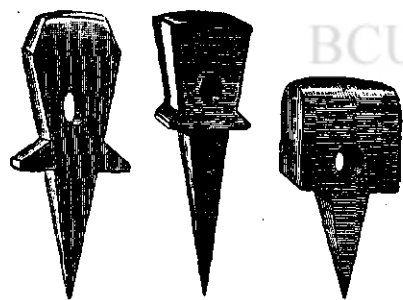
CAROL F. JICKELI,

„LA COASA DE AUR“ (SIBIIU, PIATA MICĂ).

Deja bătută cu 10 fl. mai scumpă. **Fiecare bucată se vinde cu garanție**, adecă schimb ori care coasă provăzută cu marca mea CFJ, care nu ar corespunde chiar și dacă a fost bătută și întrebuințată deja.

Recomand cu multă insistență această coasă agricultorilor. Mușterii câștigați în anii din urmă pentru această coasă s'au înmulțit foarte mult. **La cumpărări de 10 bucăți de odată se dă 1 bucată gratuit!**

Nicovalc Forma Fig. 1
Bucata cor. 1—

2 —96

3 —86

Coase:	Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
	Bucata cor.	1'60	1'30	1'60	2.—	2.—

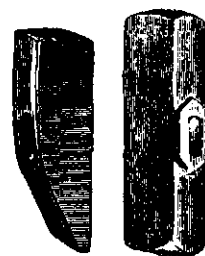
(67)

Unelte pentru bătut coase

CFJ

Nicovale și ciocane pentru bătut coase

Atât nicovalele cât și ciocanele se vënd **cu garanție pentru fiecare bucată aparte** Ori ce bucată dovedindu-se prea moale sau prea tare se schimbă.

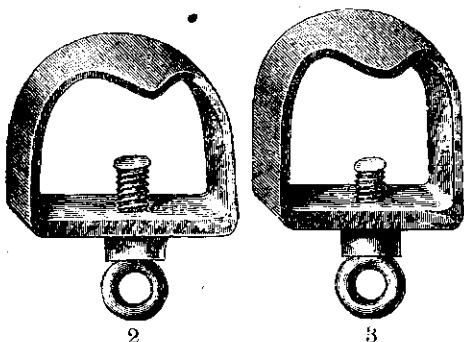

1—8

4

5

Ciocane pentru bătut coase. Fig. 4 à 250, 300 Fig. 5 à 300 Gramc
Bucata cor. —86 —90 1—

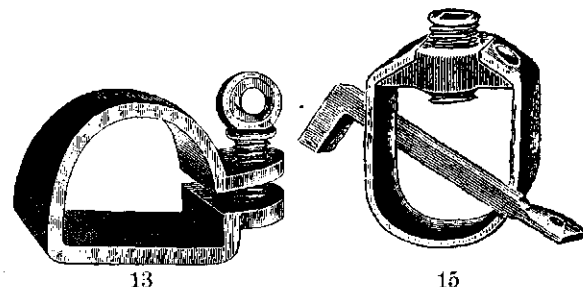
2

3

Verigi

pentru legat coasa de toporiște.

Nr.	2	3	13	15
Dimensiuni	44/41	39/41	39/33	40/42 mm
Bucata cor.	—24	—24	—30	—40

13

15

Cute

asortiment bogat dela 12 fileri în sus.

In deosebi recomand: **Cute americane**,

bucata . . . cor. —40

Cute **negri-vinete** de **Bergamot**, marca **CFJ**,

bucata . . . cor. —80

Tocuri pentru cute

emailate pe din lăuntru și pe afară, buc. cor. —40

Toporiște de coasă

obicinuite de lemn, bucata cor. —44.

Toporiște pentru coase împedcate (de seccrat), modelul introdus de Iuliu Teutsch, buc. cor. —90.

Greble de fer pentru a le înșuruba pe codoriștea obicinuită de lemn, 1 buc. cor. 1'30.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtii Regale în **BUDA-PESTA**

Cancelaria și depozitele: **Str. Rottenbiller 33.** Localul de vânzare: **Str. Andrassy 23.**

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

(52)

12—52